NN 120/2021 (10.11.2021.), Rješenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja klasa: UP/I 030-02/11-01/024, urbroj: 580-09/84-2021-164 od 7. listopada 2021.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

2078

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, temeljem članka 30. točke 2., članka 31. i članka 58. stavka 1. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, br. 79/09., 80/13. i 41/21.), u upravnom postupku utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma, pokrenutom po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Presečki grupa d.o.o., sa sjedištem u Krapini, Frana Galovića 15, kojeg zastupaju odvjetnici iz Odvjetničkog društva […], Rudi-express d.o.o., sa sjedištem u Mihovljanu, Ivana Gundulića 1, Borisa Jambrošića, vlasnika obrta »Jambrošić tours«, sa sjedištem u Murskom Središću, Ulica Slatine 33 i Željka Jakopića, vlasnika obrta Autobusni prijevoznik »Turist«, sa sjedištem u Svetom Martinu na Muri, Žabnik, Zrinskih 40, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednice Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja i Denis Matić, dipl. iur., član Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa sjednice 36/2021., održane 7. listopada 2021., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da su poduzetnici Presečki grupa d.o.o., sa sjedištem u Krapini, Frana Galovića 15, kojeg zastupaju odvjetnici iz Odvjetničkog društva […], Rudi-express d.o.o., sa sjedištem u Mihovljanu, Ivana Gundulića 1, Boris Jambrošić, vlasnik obrta »Jambrošić tours«, sa sjedištem u Murskom Središću, Ulica Slatine 33 i Željko Jakopić, vlasnik obrta Autobusni prijevoznik »Turist«, sa sjedištem u Svetom Martinu na Muri, Žabnik, Zrinskih 40, sklopili Sporazum o poslovnoj suradnji od 1. veljače 2011. i Ugovor o zajedničkom obavljanju županijskog linijskog prijevoza putnika na području Međimurske županije od 1. ožujka 2011., koji su sadržavali odredbe koje predstavljaju ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj (međusobna podjela tržišta, zajedničko usklađivanje i registracija novih autobusnih linija na području Međimurske županije kao i zajednička izmjena postojećih voznih redova, te zajedničko sudjelovanje u obliku zajednice ponuditelja na svim budućim natječajima za obavljanje usluge posebnog linijskog prijevoza učenika osnovnih škola u Međimurskoj županiji), čime su u razdoblju od 1. ožujka 2011. do 9. listopada 2011. narušili tržišno natjecanje na mjerodavnim tržištima javnog linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu na području Međimurske županije i posebnog linijskog prijevoza učenika osnovnih škola u cestovnom prometu na području Međimurske županije, odnosno sklopili zabranjeni horizontalni sporazum u smislu članka 8. stavka 1. točaka 2. i 3. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

II. Zabranjeni sporazum iz točke I. izreke ovoga rješenja je *ex lege* ništetan, u smislu članka 8. stavka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

III. Poduzetniku Presečki grupa d.o.o. izriče se novčana kazna u iznosu od 865.000 kuna,

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti ovog rješenja, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana pravomoćnosti rješenja do dana plaćanja.

IV. Ostalim poduzetnicima iz točke I. izreke ovoga rješenja izriču se sljedeće novčane kazne:

– Rudi-expressu d.o.o. u iznosu od 82.000 kuna,

– Borisu Jambrošiću, vlasniku obrta »Jambrošić tours«, u iznosu od 44.000 kuna,

– Željku Jakopiću, vlasniku obrta Autobusni prijevoznik »Turist«, u iznosu od 40.000 kuna.

V. Ovo rješenje bit će objavljeno u »Narodnim novinama« i na internetskoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

1. Ponovni postupak nakon poništenja rješenja

AZTN je zaključkom KLASA: UP/I 030-02/11-01/024, URBROJ: 580-04/70-2012-007, od 12. ožujka 2012. (dalje u tekstu: Zaključak) pokrenuo postupak protiv poduzetnika Presečki grupa d.o.o., sa sjedištem u Krapini, Frana Galovića 15, kojeg zastupaju odvjetnici iz Odvjetničkog društva […] (dalje u tekstu: Presečki grupa), poduzetnika Rudi-express d.o.o., sa

sjedištem u Mihovljanu, Ivana Gundulića 1 (dalje u tekstu: Rudi-express), Borisa Jambrošića, vlasnika obrta »Jambrošić tours«, sa sjedištem u Murskom Središću, Ulica Slatine 33 (dalje u tekstu: »Jambrošić tours«) i Željka Jakopića, vlasnika obrta Autobusni prijevoznik »Turist«, sa sjedištem u Svetom Martinu na Muri, Žabnik, Zrinskih 40 (dalje u tekstu: Autobusni prijevoznik »Turist«), radi utvrđivanja predstavljaju li odredbe Sporazuma o poslovnoj suradnji, sklopljenog između navedenih poduzetnika 1. veljače 2011. (dalje u tekstu: Sporazum o poslovnoj suradnji) i Ugovora o zajedničkom obavljanju županijskog linijskog prijevoza putnika na području Međimurske županije, sklopljenog između navedenih poduzetnika 1. ožujka 2011. (dalje u tekstu: Ugovor o zajedničkom obavljanju prijevoza), zabranjeni sporazum u smislu članka 8. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, br. 79/09.).

Rješenjem od 27. prosinca 2012. godine AZTN je okončao postupak utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma kojim je utvrdio kako su poduzetnici Presečki grupa, Rudi-express, Boris Jambrošić, vlasnik obrta »Jambrošić tours« i Željko Jakopić, vlasnik obrta Autobusni prijevoznik »Turist«, sklopili zabranjeni horizontalni sporazum na mjerodavnim tržištima javnog linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu i posebnog linijskog prijevoza učenika osnovnih škola u cestovnom prometu na području Međimurske županije te im je izrekao novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 1.254.000 kuna.

Protiv tog rješenja Presečki grupa pokrenula je upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske (dalje u tekstu: VUSRH) koji je okončan presudom VUSRH broj: USII-65/2013-6 od 20. veljače 2014. godine, kojom taj sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja, odnosno potvrđuje zakonitost odluke AZTN-a. Nakon toga Presečki grupa podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Ustavni sud) ustavnu tužbu protiv navedene presude VUSRH od 20. veljače 2014. godine koju Ustavni sud usvaja svojom Odlukom, broj: U-III-1678/2014., od 21. travnja 2016. godine, i ukida navedenu presudu VUSRH te predmet vraća tom sudu na ponovno odlučivanje.

VUSRH donosi novu presudu, broj UsII-60/16-2 od 19. siječnja 2017. godine, kojom ponovno odbija tužbeni zahtjev Presečki grupe i potvrđuje zakonitost odluke AZTN-a. Presečki grupa ponovno protiv te presude podnosi ustavnu tužbu Ustavnom sudu koji je svojom Odlukom, broj: U-III-952/2017 od 19. travnja 2018. godine usvaja i ukida presudu VUSRH od 19. siječnja 2017. godine.

Ustavni sud je svoje odluke obrazlagao u bitnome na način da u presudama VUSRH koje je Ustavni sud ukinuo, nisu navedeni odnosno nisu detaljnije obrazloženi razlozi iz kojih bi bilo razvidno zbog čega taj sud u konkretnom slučaju nije primijenio mjerodavne odredbe Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, u dijelu kojim se uređuju pitanja zajedničkog obavljanja prijevoza više prijevoznika, podvozarstva i dr., i utvrđenja o (ne)opstojnosti u tom slučaju postojanja kartela (tajnog sporazuma). Drugim riječima, nije stavio u međusobni odnos odredbe dvaju zakona o tom pitanju – Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, odnosno obrazložio zašto u okolnostima konkretnog slučaja nisu mjerodavne (i) odredbe Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.

Ustavni sud je dodatno istaknuo kako VUSRH nije obrazložio zašto je u predmetu iste činjenične i pravne prirode (UsII-64/2013) zauzeo drukčije pravno stajalište, odnosno zašto je prihvatio stajalište AZTN-a o tome da su *»način provođenja, rokovi i mjerila za obavljanje linijskog prijevoza putnika na temelju javnog poziva, obavljanje javnog i posebnog linijskog prijevoza te postupak izdavanja, obnove i prestanka važenja dozvola za obavljanje prijevoza, uređeni odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (»Narodne novine«, br. 178/04., 48/05., 151/05., 111/06., 63/08., 124/09., 91/10. i 112/10., dalje u tekstu: ZPCP) i odgovarajućih podzakonskih akata te da je pravna zaštita u smislu tog zakona osigurana putem drugih tijela i institucija«.*

Nakon što je Ustavni sud i drugi put ukinuo presudu VUSRH, taj sud je presudom broj: UsII-171/18-2 od 27. rujna 2018. godine, pridržavajući se pravnog shvaćanja Ustavnog suda iz odluke od 19. travnja 2018. godine, poništio predmetno rješenje AZTN-a i predmet vratio AZTN-u na ponovno odlučivanje.

Uvažavajući pravno shvaćanje VUSRH izneseno u obrazloženju gore navedene presude broj: UsII-171/18-2 od 27. rujna 2018. godine, AZTN je u ponovnom postupku ocijenio prigovore Presečki grupe vezane uz primjenu odredbi ZPCP-a u skladu s odlukom Ustavnog suda broj: U-III-952/2017 od 19. travnja 2018.

U ponovnom postupku AZTN je dopisom od 3. ožujka 2020. godine zatražio od Presečki grupe između ostalog očitovanje o razlozima zbog kojih Presečki grupa u praksi nije primjenjivala cijene koje je navela u svojim ponudama na Javni poziv od 27. kolovoza 2010., očitovanje o razlozima zbog kojih je Presečki grupa zatražila od Međimurske županije izdavanje suglasnosti za sklapanje ugovora o podvozarstvu, s obzirom na navod Presečki grupe u podnesku AZTN-u od 3. rujna 2012. da je cit. *»…imala i dovoljan broj kapaciteta kao i zaposlenika da obavlja javni linijski prijevoz. Dakle, nije imala ni interesa za bilo kakvim oblikom suradnje sa ostalim prijevoznicima…«,* očitovanje o razlozima i/ili kriterijima temeljem kojih je Presečki grupa, između prijevoznika koji su imali sjedište na području Međimurske županije i koji su ispunjavali uvjete propisane Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu, odabrala poduzetnike Rudi-express i Borisa Jambrošića, vlasnika obrta »Jambrošić tours«, za sklapanje ugovora o podvozarstvu, te očitovanje i dokaze o tome kada je točno započelo i okončano podvozarstvo temeljem sklopljenih ugovora o podvozarstvu s navedenim poduzetnicima.

1.1. Očitovanje Presečki grupe od 6. travnja 2020.

Presečki grupa u svojem očitovanju od 6. travnja 2020. u bitnome navodi kako ostaje kod svog ranijeg očitovanja da nepromjenjivost cijena nije bila uvjetovana javnim pozivom. Preciznije, promjena cijene nije bila isključena »uvjetima prijevoza iz ponuda za županijski prijevoz putnika na linijama iz grupa I, II, III i IV od 7. rujna 2010.«

Međutim, ponuditelj nije imao ovlasti autonomno mijenjati navedene cijene, nego je primjena tih cijena ovisila o donošenju rješenja Međimurske županije kojim se odobrava izdavanje dozvola za obavljanje prijevoza, jer bez toga poduzetnik nije u mogućnosti primijeniti drukčije cijene.

U konkretnom slučaju, Presečki grupa je svojim dopisom od 13. listopada 2010. o povećanim cijenama obavijestila Međimursku županiju, što je vidljivo iz odgovora župana od 22. listopada 2010. (na koji Presečki grupa nije dalje odgovorila).

Presečki grupa dodaje kako Međimurska županija, usprkos povećanim cijenama o kojima je obavještena još 13. listopada 2010., donosi rješenje kojim se odobrava izdavanje dozvola za obavljanje županijskog linijskog prijevoza dana 29. listopada 2010. Navedena činjenica čini očitim da promjena cijena nije bila isključena »uvjetima prijevoza iz ponuda za županijski prijevoz« jer, u suprotnom, Međimurska županija ne bi donijela rješenje od 29. listopada 2010. i time konkludentno prihvatila te druge cijene.

Dodatno je Međimurska županija upravnim aktom od 6. prosinca 2010. kojim je izdala suglasnost na sklapanje ugovora o podvozarstvu za obavljanje županijskog linijskog prijevoza putnika, opetovano prihvatila te više cijene jer su podvozari mogli raditi samo prema cijenama Presečki grupe. Činjenica da Presečki grupi nikada nije prigovoreno na bilo koji način da se ne bi pridržavao važećeg cjenika, nužno implicira da su te više cijene bile dio cjenika i kao takve dio legitimnog i, s obzirom na pravila javnog poziva, dopustivog modaliteta povećanja cijena uz suglasnost Međimurske županije, sve sukladno ZPCP-u.

Vazano uz razloge zbog kojih je Presečki grupa zatražila od Međimurske županije izdavanje suglasnosti za sklapanje ugovora o podvozarstvu, s obzirom na navod Presečki grupe u podnesku AZTN-u od 3. rujna 2012. o tome da je cit. *»imala i dovoljan broj kapaciteta kao i zaposlenika da obavlja javni linijski prijevoz. Dakle, nije imala ni interesa za bilo kakvim oblikom suradnje sa ostalim prijevoznicima...«,* Presečki grupa navodi kako je pristala na suradnju s podvozarima radi nastojanja i snažnog zagovora Međimurske županije da se poduzetnici s mjerodavnog tržišta uključe u obavljanje »javnog linijskog prijevoza« jer za ovaj prijevoz nisu imali dozvole već je dozvole imala Presečki grupa. Pojedini lokalni prijevoznici obavljali su samo posebni linijski prijevoz učenika osnovnih škola temeljem ugovora. Njima je taj posebni linijski prijevoz učenika osnovnih škola i npr. radnika bilo isplativo obavljati samo na onim relacijama na kojima se odvija županijski linijski prijevoz za koji nisu imali dozvole. Riječ je bila o izrazito protržišnom djelovanju Presečki grupe mimo vlastitog tržišnog interesa jer su lokalni prijevoznici uključeni u mjerodavno tržište u kojem nisu ranije sudjelovali i to na način koji je usklađen sa specijalnim propisima iz ZPCP-a.

Presečki grupa dodaje kako nije izabirala pojedine podvozare, nego je pristala na njihovu inicijativu i na inicijativu Međimurske županije. Prema tome, riječ je bila o lokalnim prijevoznicima koji su imali vitalni neposredni gospodarski interes uključiti se u obavljanje javnog linijskog prijevoza. Stoga je jedino logično da je inicijativa za ulazak na mjerodavno tržište javnog linijskog prijevoza došla od tih prijevoznika bilo izravnbo, bilo putem Međimurske županije, a ne Presečki grupe.

Da je Međimurska županija imala interes, a samim time i bila inicijator, da se lokalni prijevoznici (među njima i podvozari Presečki grupe, Rudi-Express i »Jambrošić tours«) uključe u obavljanje javnog linijskog prijevoza, vidljivo je i iz novinskog članka iz 2015. u kojemu župan izvještava o uspjehu za Međimursku županiju zbog dodjele javnog linijskog prijevoza lokalnim prijevoznicima.

Podvozarstvo je prema očitovanju Presečki grupe započelo 30. prosinca 2010. sklapanjem ugovora na koje je Međimurska županija izdala suglasnost, a faktički je obavljano dok Presečki grupi nisu konačno prestale važiti dozvole za obavljanje županijskog linijskog prijevoza.

Naime, iako su ugovori o podvozarstvu sklopljeni na određeni rok, zahtjev za zajedničko obavljanje prijevoza po članku 40. ZPCP-a temeljem Ugovora o zajedničkom obavljanju županijskog linijskog prijevoza od 1. ožujka 2011. nikada nije prihvaćen.

Stoga je podvozarski odnos *tacite,* konkludentno nastavljen i nekoliko mjeseci nakon isteka ugovornog roka, sve dok Presečki grupa nije izgubila dozvole za obavljanje županijskog linijskog prijevoza.

U pogledu razloga zbog kojih je sklopila s poduzetnicima Rudi-express d.o.o., Borisom Jambrošićem, vlasnikom obrta »Jambrošić tours« i Željkom Jakopićem, vlasnikom obrta Autobusni prijevoznik »Turist«, Sporazum o poslovnoj suradnji i Ugovor o zajedničkom obavljanju prijevoza, a s obzirom na njezin navod u podnesku AZTN-u od 3. rujna 2012. o tome da

je cit. *»…imala i dovoljan broj kapaciteta kao i zaposlenika da obavlja javni linijski prijevoz. Dakle, nije imala ni interesa za bilo kakvim oblikom suradnje sa ostalim prijevoznicima«,* Presečki grupa ističe kako je u bitnome bila riječ o inicijativi Međimurske županije i lokalnih prijevoznika da ih se uključi u javni linijski prijevoz.

To je bilo moguće učiniti isključivo na načine predviđene ZPCP-om koji je *sedes materiae* tržišnih i ugovornih odnosa u prijevozu u cestovnom prometu.

Jedan mogući zakonom dopušteni model je bio temeljem ugovora o podvozarstvu (članak 42. ZPCP) koji je *de iure* i *de facto* realiziran s dva poduzetnika (Rudi-express i »Jambrošić tours«) sve do trenutka kada je Presečki grupa izgubila dozvole.

Drugi zakonom predviđeni način je sklapanje ugovora o zajedničkom obavljanju prijevoza (članak 40. ZPCP). U Sporazumu o poslovnoj suradnji su zajednički ciljevi zbog kojih se pristupilo sklapanju ugovora definirani samim ugovorom i to u preambularnom dijelu sadržanom u uvodnim člancima Sporazuma. Presečki grupa pristala je ugovorom pristupiti tom zajedničkom cilju zbog pritiska Međimurske županije da se u linijski prijevoz uključe i lokalni prijevoznici.

Presečki grupa apostrofira okolnost na kojoj je u svoje dvije odluke u ovom predmetu u dva navrata ustrajao i Ustavni sud Republike Hrvatske – da je u ovoj materiji ZPCP *lex specialis* u odnosu na ZZTN. Naime, izričita je zakonska odredba iz članka 40. ZPCP-a da se ugovor o zajedničkom obavljanju linijskog prijevoza sklapa u formi ortačke pogodbe (ortakluk/ortaštvo).

U pogledu pravnog sadržaja ortaštva na koji upućuje ZPCP u čl. 40., *sedes materiae* je ZOO.

Bitni elementi ortačkog ugovora, sukladno čl. 637. ZOO-a jesu (a) zajednički ulozi (imovine ili rada), (b) zajednički cilj kroz (c) ugovornu zajednicu osoba bez pravne osobnosti. Pritom su vrsta ortačkog uloga, njegov opseg i podjela rezultata cilja, sukladno čl. 651. ZOO-a, prepušteni ortačkom ugovoru.

Presečki grupa ističe kako svi ti bitni elementi egzistiraju u konkretnom slučaju. I Sporazum o poslovnoj suradnji od 01. veljače 2010. i s njim pravno neodvojivi Ugovor o zajedničkom obavljanju županijskog linijskog prijevoza putnika na području Međimurske županije su po svom pravnom sadržaju ortački ugovori sklopljeni sukladno odredbama ZPCP-a i ZOO-a.

Prema mišljenju Presečki grupe, evidentno je da ovdje specijalne norme u vezi prijevoza u cestovnom prometu izričito dopuštaju ortačke pogodbe između tržišnih konkurenata koji bi, u odsustvo ovih izričitih zakonskih ovlaštenja, sa stajališta općih pravila o tržišnom natjecanju iz ZZTN-a dolazili pod udar zabrane nedozvoljenih sporazuma.

Ne može, prema tome, biti nedopušteni kartel u smislu ZZTN-a kao generalnog normativnog okvira nešto što je izričito dopušteno specijalnim propisima ZPCP-a (u vezi s normama iz ZOO-a na koje taj ZPCP upućuje).

1.2. Usmena rasprava od 17. lipnja 2021.

Budući da je u konkretnom slučaju riječ o složenoj upravnoj stvari, AZTN je ocijenio da bi održavanje usmene rasprave bilo korisno za rješavanje iste upravne stvari i za davanje prava na obranu strankama prije preliminarnih utvrđenja, pa je sukladno odredbi članka 35. stavka 1. i članka 50. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, br. 79/09., 80/13. i 41/21., dalje u tekstu: ZZTN), a vezano uz članak 54. stavak 1. točku 3. Zakona o općem upravnom postupku (»Narodne novine«, broj 47/09., dalje u tekstu: ZUP), odredio provođenje usmene rasprave u predmetnom upravnom postupku.

Boris Jambrošić, vlasnik obrta »Jambrošić tours« i Rudi-express na usmenoj raspravi potvrdili su kako u cijelosti ostaju kod svojih navoda iz podnesaka od 23. kolovoza 2012. o tome da:

– Presečki grupa niti pri podnošenju ponuda u postupku javnog poziva, niti nakon što su joj izdane dozvole za javni linijski prijevoz, nije raspolagala sa dovoljnim brojem autobusa kojima bi obavljala prijevoz na svih 106 dozvola koje je dobila u postupku javnog poziva. Privremeno rješenje pronašla je u tome što je Rudi-express i Jambrošića angažirala kao podvozare temeljem članka 42. ZPCP-a, a paralelno s time započela i postupak za sklapanje spornog Sporazuma i Ugovora radi trajnog rješenja toga pitanja«,

– u odnosu na pojedine članke predmetnih sporazuma i ugovora, sve odredbe koje su protivne tržišnom natjecanju postavljene su od strane Presečki grupe,

– ne poriču da su potpisali navedene akte sa elementima koji su suprotni tržišnom natjecanju, međutim to isključivo po inicijativi Presečki grupe i u namjeri da se spase od propadanja kako bi i pod takvim uvjetima opstali na tržištu. Nisu mogli dijeliti tržište jer nisu imali dozvole za javni linijski prijevoz, a cijene prijevoza i sve ostale uvjete dikitirala je Presečki grupa i u sporazumu i ugovoru o zajedničkom obavljanju prijevoza nisu imali nikakvu aktivnu ulogu nego su se pod prijetnjom lakog otkazivanja morali pridržavati pravila koje je određivala Presečki grupa te su u stvari za Presečki grupu samo radili, bez aktivne uloge u određivanju uvjeta.

Na usmenoj raspravi predstavnici Rudi-expressa istaknuli su molbu da im se dostave na očitovanje odgovori Presečki grupe na pojedina pitanja AZTN-a na usmenoj raspravi, a koje je Presečki grupa trebala dostaviti u odobrenom roku od 15 dana od dana njezina održavanja.

Naime, u pozivu na usmenu raspravu pozvana je Presečki grupa da neposredno prisustvuje usmenoj raspravi uz svoje opunomoćenike. Međutim, usmenoj raspravi pristupio je samo opunomoćenik Presečki grupe. Vezano uz navedeno, a na prijedlog opunomoćenika Presečki grupe, Presečki grupi odobren je dodatni rok od 15 dana za dostavu očitovanja na pojedina pitanja AZTN-a.

1.3. Očitovanje Presečki grupe od 2. srpnja 2021.

Presečki grupa u svojem očitovanju u bitnome navodi kako ostaje kod svih svojih navoda u postupku kojima je u fokusu centralna činjenica da je Presečki grupa bila nositelj dozvola za obavljanje javnog linijskog prijevoza putnika na području Međimurske županije, da na tom mjerodavnom tržištu (u proizvodnom smislu) nije bilo, niti je moglo biti tržišne konkurencije.

U pojašnjenju svojeg navoda o tome da je u ovoj materiji ZPCP *lex specialis* u odnosu na ZZTN, Presečki grupa navodi kako je u konkretnom slučaju riječ o dva propisa javnog prava, ZPCP i ZZTN. Navedeni zakoni štite javni interes – organizaciju obavljanja javnog linijskog prijevoza s jedne strane i slobodnu tržišnu konkurenciju s druge strane.

Sa stajališta zaštite tržišnog natjecanja, ortaštvo (ugovor o ortakluku, poslovnoj suradnji, *joint venture* ili kako god stranke nazovu svoju ortačku pogodbu) između izravnih tržišnih konkurenata biti će zabranjeno ako se njime dijeli tržište, dok je sa stajališta javnog linijskog prijevoza, ortački dogovor između cestovnih prijevoznika kojim »dijele tržište« na način da zajednički obavljaju javni linijski prijevoz i dijele linije na kojima obavljaju javni linijski prijevoz, izričito dopušten.

Presečki grupa smatra kako u takvoj situaciji zakonodavac prednost daje javnom interesu efikasne organizacije javnog linijskog prijevoza pred slobodnom tržišnom utakmicom. U navedenoj situaciji antinomija se može razriješiti jedino interpretativnim pravilom lex specialis derogat legi generali i nikako drugačije. Naime, ugovor o zajedničkom obavljanju prijevoza iz članka 40. ZPCP-a je *ex definitione legis* nužno uvijek ortačka pogodba između tržišnih konkurenata. Pritom je bit ortaštva u smislu članka 637. Zakona o obveznim odnosima («Narodne novine«, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18., dalje u tekstu: ZOO) upravo podjela rada (što odgovara »podjeli tržišta« u terminologiji ZZTN-a) i podjela rezultata, a ZOO je jedini *sedes materiae* u vezi pravnog sadržaja ortaštva. Prema tome, nešto što ZZTN načelno zabranjuje, ZPCP u specifičnoj situaciji javnog linijskog prijevoza dopušta, jer zakonodavac ocjenjuje da radi efikasne realizacije drugog javnog interesa, javnog linijskog prijevoza, treba uvesti iznimku od općeg pravila (Iex *specialis derogat legi generali).* Sve radnje prijevoznika poduzete na temelju ZPCP-a kao specijalne norme mogu se promatrati samo u svjetlu tog propisa kao matične norme, a ne mogu se dekontekstualizirati i tumačiti u svjetlu pravila iz ZZTN-a.

Vezano uz navode Rudi-expressa i Borisa Jambrošića, vlasnika obrta »Jambrošić tours«, iz njihovih podnesaka od 23. kolovoza 2012., o tome kako je cit. »U *odnosu na pojedine članke predmetnih sporazuma i ugovora potrebno napomenuti da su sve odredbe koje su protivne tržišnom natjecanju postavljene od strane Presečki grupe«,* Presečki grupa osporava da bi predmetni ugovori i sporazumi bili protivni tržišnom natjecanju.

Prvo, riječ se o materiji koju matični propis – ZPCP izričito regulira i dopušta te ona služi efikasnoj realizaciji drugog zakonom zaštićenog javnog interesa – obavljanja javnog linijskog prijevoza. Drugo, niti jedan od poduzetnika Rudi-express, »Jambrošić tours« i Turist nisu bili »neovisni poduzetnici u neovisnom položaju« koji bi uopće načelno mogli sklopiti nedozvoljeni horizontalni sporazum s Presečki grupom (kartel). Naime, mjerodavno tržište u ovom postupku je AZTN definirao kao javni linijski prijevoz i posebni linijski prijevoz učenika osnovnih škola u Međimurskoj županiji. Ovi poduzetnici nisu imali dozvole za te vrste prijevoza na tom tržištu i nisu na njemu sudjelovali. Kao takvi nisu mogli uopće sklopiti nedozvoljeni horizontalni sporazum.

U odnosu na navod Rudi-expressa i g. Borisa Jambrošića, vlasnika obrta »Jambrošić tours«, iz njihovih podnesaka od 23. kolovoza 2012., o tome kako cit. *»Presečki grupa niti pri podnošenju ponuda u postupku javnog poziva, niti nakon što su joj izdane dozvole za javni linijski prijevoz, nije raspolagala sa dovoljnim brojem autobusa kojima bi obavljala prijevoz na svih 106 dozvola koje je dobila u postupku javnog poziva«,* Presečki grupa navodi da navedeno nije točno, što najbolje dokazuje okolnost da je Presečki grupa jedini izabrani poduzetnik na javnom pozivu jer je jedina ispunjavala sve propisane uvjete za svih 106 dozvola. To, konkretno, znači da nije imala dovoljan broj zaposlenika i kapaciteta za obaviti prijevoz na svih 106 linija, ne bi mogla biti izabrana za prijevoznika na tim linijama u javnom pozivu. Prema tome, gornji navodi potpuno su paušalni i u direktnoj kontradikciji s rezultatima javnog poziva Međimurske županije u sklopu kojeg se ta činjenica utvrđivala.

U vezi njezinih navoda iz podneska od 32. siječnja 2012. o tome da je *»kao nositelj dozvola pristupila sklapanju Ugovora o poslovnoj suradnji sa zainteresiranim lokalnim prijevoznicima«,* Presečki grupa pojašnjava kako nije bila riječ o tržišnom interesu. Presečki grupa već je ishodila dozvole na javnom pozivu i bila njihov jedini nositelj. Za to je morala dokazati da ima dovoljno logističkih kapaciteta, a cijene su ionako u konačnici ovisile o Međimurskoj županiji, a ne o tržištu. Nikakav, dakle, vlastiti pravni ili tržišni interes nije imala. Međutim, Međimurska županija je bila ta koja je vršila pritisak da se lokalnim prijevoznicima dopusti ulaz na tržište.